

פעם בשוה"ט של נעילת חג השבועות אמר רבינו בהתלהבות קודש לבאר מה שאנו אומרים בפיוט האקדמות בחכמתא מתיבתא להון קצת להודעותא וכו' רבותכון מה חשיבא קבל ההיא שבחתא, רבותא דיעביד לי כד מטיא שעתא.

ואמר לבאר עומק
החכמה הטמונה
בתשובת בני ישראל
לאומות העולם,
בזה"ל "ווייל וואס
פארשטייט א גוי א
טעם און א שבת
קודש א טעם און א
נשמת", שזה א"א
בשום פנים ואופן
להסביר לאומות
העולם גודל התענוג
הרוחני שאנו חשים

במוצאי שבועות

בזה. ולכן בחכמה עונים להם כפי השגתם מה שמסוגלים להבין. ומספרים להם על מה שיזכו עם ישראל בזמן ביאת המשיח, לחזות במלחמת השור והלוייתן והסעודה הגדולה שתהיה.

סיפר על שולחנו בביתו בליל ש"ק שפעם אמר אחד הצדיקים הלואי שאזכה לחוש באכילת הדגים את הטעם שחש בן הגרף פוטוצקי באכילת הדגים של שבת.

כי הנה בן הגרף פוטוצקי היה כידוע גר צדק וזה נסתבב ע"י שהוא וחבירו שמעו על הגר"א מווילנא וביקשו להיכנס אצלו והגר"א הסכים שיכנסו אליו לשעה שלימה! והגרף פוטוצקי נתרשם כל כך מהגר"א והלך והתגייר, ונעשה מזה רעש גדול בכל המדינה ומעשה שטן הצליח שתפסוהו ושמוהו בבית הסוהר

אוצר החכמה
13676

וגזרו דינו לשריפה אלא א"כ יחזור לדת אבותיו, ולא שמע לקולם ונשרף על קידוש ה' ביום ב' של חג השבועות.

ובהיותו בבית הסוהר ניסו הוריו לדבר הרבה אל ליבו שיחזור לחיק אמונתו ולא אבה שמוע להם. ובלילה קודם שהוציאוהו לשריפה באה אמו ונפלה לפני רגליו ובכתה ואמרה לו, ראה בני, ראה רוע מעמדך ושפלות מצבך, לבוש קריעה ובליאה וביום מחר יוציאוך לבית השריפה, חזור בך בני, חזור בך לאמונה שנתגדלת בו, ומיד יוציאוך מכאן וילבישוך בגדי מלכות וכל מנעמי עולם יהיו בהישג ידך.

מקידושא להבדלתא

והשיב לה בנה הגרף פוטוצקי, אמי היקרה, חבל לך חבל, שאין לך השגה כלל בתענוג הרוחני שאני חש בו כל רגע ורגע שאני חי כיהודי, אפילו הטעם הפשוט שאני מרגיש באכילת ה"געפילטע פיש" בשבת, גם בתענוג פשוט זה אין לך כל השגה. והיינו שנתכוין אותו צדיק באמרו יה"ר שאזכה לחוש באכילת הדגים את הטעם שהרגיש הגרף פוטוצקי.

והמשיך רבינו שיש להבין שאכן הגרף פוטוצקי הרגיש תענוג רב באכילת הדגים לכבוד ש"ק, אבל

מה היה הענין של הצדיק ההוא לחוש טעם באכילת הדגים, ואז נתלהב רבינו ואמר בקול רם בזה"ל "ווייל די טעם פון מאכלי שבת קודש איז כולו מזון רוחני כולו מזון הנשמה".

ואמר רבינו שבזה נבין גם העובדא מאחד הצדיקים שהיה נוהג להניח הרבה פעפער [פלפל חריף] במאכלי ש"ק, ובנו שמילא מקומו אחריו אמר פעם שהעולם חושבים שמה שאבא היה מניח הרבה פעפער במאכלי ש"ק זה לפי שלא רצה להנות מטעם המאכלים, אמנם זה אינו כן אלא שאבא אהב מאכלים חריפים ולכן הניח הרבה פעפער. ולכאורה דיבורים אלו נראים כזלזול במצוות כיבוד אב, אלא הענין כנ"ל שטעם מאכלי שבת הוא ענין רוחני ואין בכך חסרון.

זהירים לשמרו אבות ובנים

עוד מהדהד באוזני פעם כשאכלתי אצל רבינו בסעודת צפרא דשבתא ושר זמירות בכיסופין ובערגה וכשהגיע לזמר "יום שבתון" לקטע "היום נכבד לבני אמונים זהירים לשמרו אבות ובנים" נתלהב ואמר זאת בהטעמה מיוחדת והסתכל עלי בעיניים חודרות ודולקות כשהוא מנסה להדביק אותי בהתלהבותו ושנהיה באמת זהירים לשמרו אבות ובנים.

כינוס לצדיקים

בליל שבת בדרכו הביתה היה סר לביתו של המרא דאתרא חכימי דיהודאי הגה"צ חו"פ רבי דוב בער אליעזרוב זצ"ל, הוא היה צדיק מופלא לא פסיק פומיה מגירסא, והיה עוד מסתופף בצל אדמו"ר הרש"ב מלויבאוויטש זי"ע, והיו שמחים איש לקראת רעהו ומברכים זה את זה בידידות ובשמחה בברכת א גוט שבת והיו משוחחים קצת בדברי תורה, היה זה מחזה נפלא לראות אז כינוס לצדיקים כשפניהם מאירים ושמחים בקדושת השבת. והיה מזכיר בכל פעם את עצמו לפני רבינו באמרו "די רב ווייסט ווי איך הייס, איך הייס דב"ש דוב בער בן שיינא"כד.

כד. באותו מעמד כשזכיתי להתלוות לרבינו בעת שהייתי שובת אצלו, היה רבינו מציג אותי בפניו כנכדו וגם כנכד להגה"צ ר' שלו' הכהן בראנדר זצ"ל, מיד האיר לי פנים ואמר